

Hr Marek Reinaas
Esimees
Majanduskomisjon
Riigikogu
Lossi plats 1a
15165 TALLINN

15. detsember 2025 nr 5.1-1/11-2

Arvamus ehitusseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (743 SE) kohta

Pöördume Teie poole seoses ehitusseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuga (743SE). Oleme sellele eelnõule esitanud varasemalt ettepanekuid eesmärgiga saavutada see, et koos teede ehitamisega nähakse teemaale ette vajalik ruum sidetaristu jaoks. Kahjuks ei ole Kliimaministerium meie ettepanekud arvestanud.

Seetõttu esitame järgmised ettepanekud Riigikogule ning palume majanduskomisjoni toetust, et sidetaristu muutuks loomulikuks osaks teedest ning sellega paraneks ühenduvus nii teedel kui ka mujal:

1. Lihtsustada avalikes huvides tehnovõrkude projekteerimist ja ehitamist tee kaitsevööndisse;

1.1. ITL teeb ettepaneku täiendada eelnõuga ehituseadustiku (EhS) §-i 99 (Ehitusprojekt ja projekteerimistingimused) uue lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Tee projekteerimisel tuleb tee omanikul kooskõlastada projekteerimistingimused elutähtsat teenust pakkuvate tehnovõrkude omanikega tehniliste tingimuste saamiseks ja kaitsevööndiga ehitiste ruumilise kattumisega arvestamiseks võimalikult suures ulatuses.“

Põhjendus:

Kvaliteetse ruumi põhimõtteid arvestades on mõistlik tee projekteerimise ja ehitamise käigus näha tee projekteerimisel tee koosseisus ette asukoht ka maa-alustele ja maapealsetele tehnorajatistele (eelkõige side, elekter), mis on vaja muuhulgas ka tee teenindamiseks kvaliteetse mobiilsidelevi ja intelligentsete transpordisüsteemide lahendustega (nn „tark tee“, muutuva sisuga liiklusemärgid jms). Selleks on vajalik, et projekteerimistingimuste koostamisel suhtleksid tee omanik ja sidevõrgu omanik omavahel ning leiaks lahendused sidevõrgu paigaldamiseks koos teega.

1.2. Alternatiivina teeme ettepaneku täiendada eelnõuga Ehs § 99 lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Käesoleva paragrahvi lõiget 3 ei kohaldata, kui tehnovõrk või -rajatis ehitatakse avalikes huvides.“

Põhjendus: Ehs § 70 lg 6 sätestab, et kui samale kinnisasjale ehitatakse mitu kaitsevööndiga ehitist, tuleb võimaluse korral eelistada kaitsevööndite ruumilist kattumist võimalikult suures ulatuses. Samas näitab praktika, et tee puhul need reeglid justkui ei kehti, on vaid see on teeomaniku otsus. See tähendab kas ebamõistlikult koormavaid tingimusi tehnovõrgu omanikule või halvimal juhul keeldumist.

Kui punktis 1.1 tehtud ITL-i ettepanek kohustada tee omanikke kooskõlastama projekteerimistingimusi tehnovõrkude omanikega ei leia piisavalt toetust, siis teeme alternatiivselt ettepaneku sätestada, et avalikes huvides rajatavate tehnovõrkude projekteerimine ja ehitamine on lubatud ilma täiendavate bürokraatlike nõueteta ning tee omanikul ei ole õigust tehnovõrgu rajamist takistada tee kaitsevööndisse ja/või tee vahetusse lähedusse.

2. Täiendada tee mõistet nii, et see hõlmab ka tehnovõrke.

ITL teeb ettepaneku lisada eelnõusse Ehs § 92 lõike 1 täiendamine järgmiselt:

„Tee on rajatis, mis on ette nähtud inimeste, sõidukite või loomade liikumiseks või liiklemiseks. Tee osaks loetakse tunnel, sild, viadukt ja muud liiklemiseks kasutatavad ning tee toimimiseks ja ohutuse tagamiseks vajalikud rajatised (liinirajatised ja elektripaigaldised).“

Põhjendus:

Tee mõiste muutmine on vajalik, et see arvestaks ka tee toimimiseks ja ohutuse tagamiseks vajalike rajatistega, mille hulka kuuluvad ka sideehitistest liinirajatised ning elektripaigaldised.

3. Jätta ehitusseadustikku alles tingimus, et liini puhul ei ole projekteerimistingimused nõutavad.

Eelnõuga muudetakse Ehs § 83 lg 2 sätte sõnastust ja sõnastatakse see järgmiselt: *„Projekteerimistingimusi ei anta, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ehitise ehitamise näeb ette detailplaneering või riigi või kohaliku omavalitsuse eriplaneering.“*

Sellega jäetakse kehtiva Ehs § 83 lg 2 sõnastusest välja lauseosa, mille kohaselt ei ole projekteerimistingimused nõutavad liini ja elektripaigaldise ehitamiseks. See tekitab praktikas palju segadust ja vaidlusi, kuna side termineid mittetundvate osapoolte jaoks ei ole selge, mida tähendab liinirajatis ja mida tähendab liin, mille katusmõisteks on ehitusseadustikus “sideehitis”.

ITL-i hinnangul on segaduse ärahoidmiseks äärmiselt vajalik eelnõus sõnaselgelt sätestada, et liini puhul ei ole projekteerimistingimused nõutavad. Liini puhul projekteerimise kohustuse puudumine on vajalik selgelt välja tuua, et ka mitte-sideteadlikud inimesed, sh kohaliku omavalitsuse üksuse ehitusnõunikud jm ehitusõiguslike menetlustega kokku puutuvad ametnikud, saaksid liinirajatisele ja liinile kehtivatest erinevatest nõuetest aru ega nõuaks liini puhul samasuguste nõuete täitmist.

Seetõttu teeb ITL ettepaneku täiendada eelnõud ning lisada Ehs §-i 83 järgmine säte:

„Liini puhul ei ole projekteerimistingimused nõutavad.“

ITL-i poolt käesolevas kirjas tõstatatud teemadega seonduvalt vajab lahendamist ka probleem, et **piisava kõrgusega mobiilimaste ei lubata paigaldada maanteele lähedale**. Mõistame, et see mure ei ole lahendatav ehitusseadustikus, vaid alamaastme õigusaktides (EhS § 99 lg 4 alusel kehtestatud “Tee projekteerimise normid” määrukses). Siiski soovime, et Riigikogu liikmed oleksid teadlikud, et selline probleem on lahendamata ning takistab 5G transpordikoridoride rajamist.

Kokkuvõtteks rõhutame, et peame väga oluliseks seda, et iga uus või rekonstrueeritav tee hakkaks sisaldama optilise kaabli jaoks vajalikku toru. Käesoleva kirjaga tehtud ettepanekute aktsepteerimine oleks samm selles suunas. Seetõttu loodame väga, et leiate võimaluse ITL-i ettepanekutega arvestada ning viite need muudatused eelnõusse sisse.

Oleme valmis oma ettepanekuid ka suuliselt selgitama.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Doris Pöld
Tegevjuht

Keilin Tammepärg, keilin.tammeparg@itl.ee